نگاهی مختصر به برنامه های کتاب، کتابخوانی، نشر و حوزه های مرتبط صدا و سیما در چند سال اخیر (بخش اول: تلویزیون)

نگاهی مختصر به برنامه های کتاب، کتابخوانی، نشر و حوزه های مرتبط صدا و سیما در چند سال اخیر (بخش اول: تلویزیون)

سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران (IRIB) تنها متولی قانونی پخش برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در ایران و بدون شک قدرتمندترین نهاد رسانه ای کشور است. با توجه به طیف وسیع موضوعات و سلایق و نیازهای گوناگون مردم، این سازمان باید برنامه های متفاوت و متنوعی را برای همه اقشار تولید کند.

برنامه های تولید شده در حوزه های کتاب، کتابخوانی، مطالعه، نشر و سایر حوزه های مرتبط در چند سال اخیر، در دو دسته کلی قرار میگیرند: اول، برنامه های مناسبتی که در روزهای برپایی نمایشگاه بین المللی کتاب یا هفته کتاب و.. رونق میگیرند. دوم، برنامه های روتین و دنباله دار که جز تولیدات منظم شبکه های مختلف اند و برای مخاطبان علاقه مند خود تهیه میشوند. در این بخش به تولیدات سال های اخیر حوزه های نامبرده به تفکیک هر شبکه میپردازیم. لازم به ذکر است تولیدات منحصرا تلویزیونی شبکه های اصلی (غیر از برون مرزی و شبکه های استانی) مد نظر است.

شبکه یک

۱. روایت ۱۲۰ قسمتی کتاب» دا« در تلویزیون به شیوه تصویرسازی روایت این اثر با پریوش نظریه آغاز شد و افرادی نظیر بهناز جعفری، افسانه بایگان، شقایق فراهانی، نیوشا ضیغمی و... در آن حضور داشتند. در سال ۹۰ این برنامه ۴ شب در هفته قبل از خبر ساعت ۲۱ روی آنتن می‌رفت.

۲. روایت تلویزیونی از کتاب »نوارالدین پسر ایران« در ۳۰ قسمت، از روز سی و یکم شهریور ماه ۱۳۹۲، همزمان با آغاز هفته دفاع مقدس، از شبکه اول سیما روی آنتن رفت.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

۳. ویژه برنامه بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی کتاب در سال ۹۳ که هر روز به مدت ۴۰ دقیقه با حضور اهالی کتاب و نشر پخش میشد.

۴. گزارش های بیست و هشتمین نمایشگاه بین المللی کتاب در سال ۹۴.

۵. شبکه یک هر روز در ساعت های ۱۲:۳۰، ۱۵:۳۰ و ۲۳:۳۰ گزارش های مربوط به نمایشگاه کتاب شهر آفتاب در سال ۹۵ را پخش می کرد.

شبکه دو

۱. در سال های اخیر برنامه«یار مهربان» در راستای ترویج و گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی در بین مخاطبان بویژه مخاطبان کودک و نوجوان تولید شد. این برنامه علاوه بر پرداختن به تأثیر فرهنگ کتابخوانی در نوع زندگی؛ به موضوع اهدای کتاب به مدارس نیز میپرداخت.

۲. «قصه‌های مجید» عنوان مجموعه‌ای تلویزیونی، بر پایه کتابی با همین نام از هوشنگ مرادی کرمانی است قصه‌های مجید جایزه کتاب برگزیده سال ۱۳۶۴ را به خود اختصاص داده و تا سال ۱۳۷۳، دوازده بار تجدید چاپ شد. در سال های اخیر بار دیگر این سریال از شبکه دو پخش شد.

۳. برنامه«کتابخانه عمو پورنگ» در سال ۹۲ با پرداختن به بحث کتاب و کتابخوانی در فضا و دکوری شبیه

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

به کتابخانه، سعی داشت فرهنگ کتابخوانی را در میان جامعه به ویژه کودکان جا بیاندازد.

۴. همزمان با ایام بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در سال۹۳ که رویدادی قابل ملاحظه در عرصه علم و ادب و فرهنگ است شبکه دوم سیما اقدام به پخش ویژه برنامه‌ای با عنوان«کتاب باز»کرد که این برنامه از جهات مختلفی قابل توجه بود.

۵. مراسم رونمایی از تفریظ مقام معظم رهبری بر کتاب«دختران آفتاب»که ۲۸ مهر سال۹۴ پخش شد.

۶. «محله گل و بلبل»که باز هم از سری برنامه های عموپورنگ است و به موضوعات اجتماعی مانند مطالعه و کتابخوانی هم توجه ویژه ای دارد. این برنامه هم اکنون پنجشنبه ها و جمعه ها ساعت ۱۰ پخش میشود.

شبکه سه

۱. «کتاب فروشی هدهد» که بر اساس گفته کارگردان آن مرضیه برومند: میشود کتاب را هم جذاب تبلیغ کرد، شاید تنها فیلمی باشد که به طور مستقیم به مسئله کتاب و مطالعه پرداخته باشد در سال ۸۵ از شبکه سه مهمان خانه های مردم ایران بود.

۲. در سال ها اخیر برنامه« نردبان آسمان»شامل بخشهای متنوع و جذابی چون ترنم دل، مستند جمع آوری نهج البلاغه توسط سید رضی، رسانه های نوین و نهج البلاغه، بزرگان و نهج البلاغه، مباحث دانشجویی و نهج البلاغه بود. این برنامه با هدف آشنایی بیشترجامعه بویژه جوانان با «کتاب ارزشمند نهج البلاغه» ارائه شد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

۳. پایی که جاماند در ۱۰۰ قسمت ۷ دقیقه ای به بازخوانی کتاب «پایی که جاماند» به نویسندگی سید ناصر حسینی پور، به داستان تعدادی از آزادگان و جانبازان دفاع مقدس می پردازد. این برنامه از جمعه ۲۵ مرداد سال۹۲، هر شب بعد از خبر ۲۲ از شبکه سه سیما پخش میشد.

۴. گزارش«نود ثانیه با کتاب» که بخشی از اخبار شبانگاهی بود و خانم میترا لبافی گزارشگر آن بود و تا همین اواخر هم ادامه داشت.

۵. برنامه«شابک» که نمایشگاه شهرآفتاب کار خود را شروع کرد، و هرشب ۲۰:۳۰ از شبکه سه پخش میشد، این روز ها دست و پا شکسته پخش میشود. برنامه شابک ترویج کتاب و کتابخوانی است و ناشران، نویسندگان و فعالان حوزه نشر را معرفی مینماید.

شبکه چهار

۱. کتاب چهار

برنامه کتاب چهار درحوزه های مختلف علوم انسانی از جمله فلسفه، فلسفه غرب، فلسفه اسلامی، دین پژوهی، فلسفه تاریخ، فلسفه هنر، فلسفه دین، الهیات، تاریخ، هنر، ادبیات، تصرف و عرفان، فلسفه علم و معارف اسلامی به معرفی کتابهای لاتین و فارسی می پرداخت. در هر برنامه همچنین با حضور خود استادان و کارشناسان و مترجمان و نویسندگان کتابهای مهم و جدید دراین حوزه ها معرفی می شدند. این برنامه از سال ۸۶ تا ۹۱ ادامه داشت.

۲. هزار و یک شب

در سال های ۹۰ تا ۹۱ شنبه تا سه شنبه ساعت ۲۳:۱۵ برنامه هزار و یک شب به چهار موضوع هنر و ادبیات، کتاب، تاریخ و جامعه با حضور کارشناسان می پرداخت. برای این‌که این اسم تنها یک اسم نماند، در هر برنامه یکی از داستان‌های جذاب

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

هزار و یک شب توسط رشیدکاکاوند، در برنامه خوانده میشد.

۳. کتاب نوروز

کتاب نوروزدر ۱۳ قسمت ۱۵ دقیقه ای ویژه نوروز تهیه ۹۲ تهیه شد و در هر برنامه ۱۰عنوان کتاب جدید معرفی میشد.

۴. طوطی نامه

داستانهای طنز را از منابع متون کهن فارسی در قالب انیمیشن(پویا نمایی) به تصویر می کشید. این داستان ها برگرفته از دیوان مولانا، گلستان و بوستان سعدی، کلیله و دمنه و... بود. گفتنی است با توجه به فرهنگ ایرانی و فضای داستان به شکل سنتی و نقالی، در مدت زمان بیش از ۳ سال کارگردانی شد، تا در سیزده قسمت ۶ دقیقه ای در ایام نوروز ۹۳ تماشایی شود.

۵. کارنامه

این برنامه از سال ۹۱ تا ۹۳ در سه سری روی آنتن رفت. کارنامه یک مجله تصویری نقد کتاب بود و هفتگی به صورت زنده پخش میشد. این برنامه اخبار حوزه کتاب و نشر را در بخش‌کوچه کتاب بررسی می‌کرد. در پرونده هر قسمت بخشی با عنوان‌عیارپخش میشدکه در قالب یک بخش گرافیکی با ۱۵ تا ۲۰ نفر از اهالی فن گفتگو میکرد. همینطور نظرسنجی از مردم و گزارش‌های مرتبطی با بحث را نیز پخش میکرد. در نمایشگاه کتاب سال۹۳ هم برنامه کارنامه در دو وقت ۳۰ و ۴۵ دقیقه ای صبحگاهی و عصرگاهی روی آنتن میرفت.

۶.بهار کتاب

برنامه «بهارکتاب» ویژه بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در سال۹۳ تهیه و تولید شد. در این برنامه کلیه مباحث مرتبط با کتاب همچون سرانه مطالعه، ممیزی، آسیب شناسی مباحث کتاب و... با حضور ناشران و منتقدان در استودیو بررسی میشد. مروری بر اخبار روزانه نمایشگاه، اطلاع رسانی در مورد رخدادهای روز بعد نمایشگاه، گزارشهای موضوعی و مردمی از نمایشگاه، معرفی غرفه داران و چاپ اولی ها بخش های مختلف این برنامه را شکل میدادند.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

۷. کتاب هدیه دهیم

این مجموعه در سال ۹۳ می کوشید در راستای شوق افزایی نسبت به مطالعه و کتابخوانی گام بردارد و سنت و فرهنگ زیبای کتاب هدیه دادن را در میان خانواده ها و اقشار مختلف مردم ترویج و تبلیغ نماید.

۸. کتابنامه

در هر قسمت از این برنامه ۲ تا ۳ کتاب معرفی میشد. خبرهای فرهنگی و اقتصادی کتاب، تماس با دست اندرکاران تولید کتاب، گزارش تصویری مرتبط با کتاب (رونمایی، نقد، تصمیم سازی، معرفی انتشارات و ...)، همچنین درج آخرین خبرها و گزارش فعالیت ناشران و نهادها به صورت زیرنویس و مسابقه برای بینندگان از بخش‌های مختلف برنامه بود. این برنامه در سال های ۹۲ تا ۹۴ پخش میشد.

۹. یادداشت

این مجله تصویری که پخش آن از ۱۱ اسفند۹۳ آغاز شد و تا سال ۹۴ ادامه داشت، دربرگیرنده مباحثی چون کتاب، سینما، موسیقی و تئاتر بود. مجله فرهنگی یادداشت ضمن پوشش تصویری همایش ها، جشنواره ها، مراسم های فرهنگی و رونمایی کتاب، با اندیشمندان و هنرمندان جامعه هنری و فرهنگی گفتگو و تبادل نظر میکرد.

۱۰. طلوع دانش

این برنامه نشستی علمی با مسئولان، صاحبنظران، نخبگان و... را به مخاطبان عرضه می کرد. سه آیتم با عنوان های گفتگوی روز، گفتگوی علمی و دانش فردا، ازجمله ریز برنامه ها بودند. علیرضا مختارپور، دبیر نهاد کتابخانه های عمومی کشور از جمله مهمانان این برنامه بوده است. گفتنی است برنامه عصرگاهی«طلوع دانش» درگروه دانش‌شبکه فرهیختگان تولید میشد و هر روزساعت ۱۶:۱۰ پخش و روز بعد ساعت ۶:۳۰ بازپخش میشد. این برنامه محصول سال۹۴ بود.

۱۱. کاغذ رنگی

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

کاغذ رنگی با هدف گسترش کتاب و کتابخوانی همه اقشار جامعه تولید شد و دعوت جمع بیشتری از مخاطبان به کتاب و کتابخوانی، از مهم‌ترین دلایل تولید کاغذ رنگی بود. هر قسمت از این برنامه در ۴۵ دقیقه تولید می‌شود که دارای بخشهای متنوعی چون: تقویم تاریخ، چراغ مطالعه (سیر مطالعاتی ادبیات پلیسی، چگونه بنویسیم، معرفی کتاب، مهمون داریم و ...) بود. همچنین گزارش‌هایی ویژه از مدارس پخش و گپ و گفت با بچه‌ها درباره آخرین یا بهترین کتاب‌هایی که خوانده‌اند نیز در این برنامه ستودنی بود. این برنامه تا سال۹۴ پنجشنبه ها ساعت ۲۲:۳۰ روی انتن میرفت و همزمان با برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب، هر روز در دو نوبت ۳۰ دقیقه پخش میشد.

۱۲. (آیینه) بررسی مطبوعات جهان

این برنامه هفتگی از سال های ۸۶ تا ۹۴ به مهمترین عناوین خبری مطبوعات خارجی می پرداخت.

۱۳. فانوس

کتاب و کتابخوانی از موضوعاتی است که در فهرست برنامه های شبکه چهارسیما از جایگاه ویژه ای برخوردار است، برنامه ترکیبی « فانوس» کاری از گروه فرهنگ و اندیشه شبکه چهار سیما که در ایام نوروز ۹۵ روی آنتن رفت.

۱۴. نقد کتاب

نقد کتاب که تخصصی ترین برنامه نقد در صدا و سیماست می کوشد هر هفته با معرفی و نقد و بررسی تخصصی ترین کتاب های تازه منتشر شده و تاثیرگذار، بر رونق بازار کتابخوانی بیافزاید و نقاط قوت و ضعف آثار درخور توجه را در معرض نگاه نکته یاب و تیزبین دوستداران کتاب و مطالعه قرار دهد. این برنامه از سال۹۴، دوشنبه ها ساعت ۲۱ به صورت زنده روی آنتن می رود و باز پخش آن در ساعت ۱۲:۴۰ روز بعد قابل مشاهده است. نقد کتاب هم اکنون نیز در حال پخش است.

۱۵. الف

نام برنامه ای از گروه فرهنگ و اندیشه شبکه چهار است که می کوشد مخاطبان را با دنیای کتاب و کتاب خوانی مانوس سازد. برنامه کتاب محور «الف» ضمن گفتگو با نویسندگان و مترجمان مطرح کشور، با چهره های مشهور و کتابخوان از جامعه هنر و ورزش نیز گفتگو و دیدار می‌کند تا مخاطب را با هنرمندان و ورزشکاران اهل مطالعه و کتابهای مورد علاقه آنها آشنا کند. مجله تصویری «الف» از سال ۹۴ تا کنون، جمعه ها ساعت ۲۰:۲۰ به روی آنتن می‌رود.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

۱۶. طعم مطالعه

برنامه «طعم مطالعه»با هدف ارائه راه کارهای موثر و مفید در مطالعه، هر شب بعد از خبر ساعت ۱۸روی آنتن می رود. حضور کارشناسان‌متخصصان مغز اعصاب، روان شناسان در برنامه در راستای ارائه راهکار مطالعه خوب، در افزایش توانمندی و کارایی بیشتر مطالعه و کسب نتایج عالی تاثیر گذار خواهد بود. هم اکنون نیز این برنامه ادامه دارد.

شبکه پنج

برنامه «شهران» به بررسی اقتصاد شهری کلانشهرهای کشور میپردازد در سال ۹۵ در ایام برگزاری بیست و نهمین نمایشگاه بین المللی کتاب، این برنامه با محوریت معرفی و افتتاح مجموعه بین اللملی نمایشگاهی شهر آفتاب به روی آنتن رفت.

شبکه خبر

به فراخور ماهیت خبری بودن این شبکه، هر ساله گزارش هایی از نمایشگاه کتاب و اتفاقات فرهنگی تهیه میشود.

شبکه آموزش

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

۱. برنامه«کتابخوان»با موضوع به اشتراک گذاری کتاب های خوانده شده به مدت ۴ ماه هر سه شنبه با همکاری نهاد کتابخانه های عمومی از شبکه آموزش سیما پخش شد. برنامه «سفید» با موضوعات سینما، تئاتر، هنرهای تجسمی، انیمیشن و جلوه های بصری و بازی کامپیوتری وهمچنین مطالعات وپژوهش فرهنگی هر شب ساعت ۲۳ به صورت زنده از شبکه آموزش سیما به روی آنتن میرود.

۲. در برنامه«تماشای کتاب» با نمایش خلاصه یک فیلم سینمایی که به موضوع کتاب وکتابخوانی پرداخته و با حضور کارشناس رسانه وکارشناس حوزه کتاب، این فیلم تحلیل و بررسی میشد. این برنامه در واقع بازپخش برنامه به تماشای کتاب کار مشترک نهاد کتابخانه ها و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران بود که برای نوروز ۹۵ آماده شد.

در ویژه برنامه«سفید» مختص نمایشگاه کتاب مطرح شده که این برنامه به جنجال‌ها و حاشیه‌های نمایشگاه کتاب کاری ندارد و به پرسش‌هایی چون ایده اولیه نمایشگاه کتاب از کجا آمده است، از ایده‌پردازی تا اجرا چه روندی را طی کرده است و برگزاری درست نمایشگاه کتاب چه استانداردهایی دارد، می‌پردازد.

برنامه«دوربین هفت«چدین سال است که به بیان ظرفیت‌های آموزشی درعرصه‌های گوناگون می‌پردازد. این برنامه سعی در بالا بردن آموزه‌های افراد و اطلاعات کیفی پیام‌ها در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی با رویکرد و سیاست‌های جدید شبکه آموزش دارد و در ۵ نوبت به مدت هفت دقیقه روی آنتن شبکه آموزش می‌رود. لازم به ذکر است این برنامه علاوه بر حضور فعال در نمایشگاه های کتاب، با حضور در همایش های کتاب و نشر و ادکا نیز برنامه هایی تهیه کرده است.

شبکه مستند

در این شبکه نیز مستند هایی را با موضوع کتاب و کتابخانه میتوان یافت نظیر:

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

۱. سرقت بزرگ کتاب(دزدیدن کتاب های شخصی فلسطینیان توسط اسرائیل).

۲. یادی از عبدالحسین حائری (کتابشناس، فهرستنگار و نسخه پژوه و...) در مستندیادگار دوست.

۳. مستندبه خدا تعظیم میکنم(ایده اصلی این برنامه برگرفته از کتاب "بابانظر" است . این کتاب بر اساس خاطرات شفاهی خانواده، دوستان و همرزمان شهید نظر نژاد عزیز تدوین و منتشر شده است).

۴. مستندایران (ابتکار یک کتابدار با معرفی خلاقانه کتابها در یک تاکسی، معرفی معماری های نوین و جلدسازی هنرمندان برای کتابهای نفیس).

شبکه افق

۱. برنامه»کتاب و دیگر هیچ« در سال ۹۴ گزارشی چند دقیقه ای از افراد کتابخوان و آشنایی با آن ها بود.

۲. مستند«اصل‌قصه» که به بهانه برپایی نمایشگاه کتاب در سال ۱۳۹۳، گفت وگویی با بازدیدکنندگان، غرفه داران، نویسندگان و فعالان حوزه نشر صورت گرفته، آنها از دغدغه هایشان می گویند و اینکه چرا فرهنگ مطالعه در میان ایرانیان مهجور مانده است. همچنین به وضعیت فروش کتاب نیز اشاره می شود. این مستند در سال اردیبهشت ۹۵ از شبکه افق پخش شد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

شبکه کودک

۱. »شهر قصه« . در کتاب‌های شهر قصه هر روز یک قصهٔ زیبا هست. در هر قسمت از برنامه، به سراغ یک کتاب تازه رفته و حتی نام نویسنده، تصویرگر و ناشر کتاب را نیز باهم می‌خوانیم و از مطالعهٔ آن لذت می‌بریم. این برنامه در ۸۰ قسمت ۹ دقیقه ای از سال ۹۴ پخش میشود که هم اکنون نیز ادامه دارد.

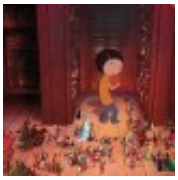

۲. همچنین در سایر برنامه های شبکه کودک، برنامه هایی با مضمون کتاب در نظر گرفته شده مانند فیلم های سینمایی‌راز کتابخانه مادربزرگ، کتابخانه اسرارآمیز و همچنین پخش کلیپ ها و نماهنگ های کودکانه با موضوع کتاب و کتابخانه.

شبکه سلامت

در شبکه سلامت، برنامه ای به نام»پاتوق کتاب« به معرفی کتاب های مفید پزشکی، سلامت و ... میپردازد.

شبکه نسیم

۱. «کتاب‌باز» همزمان با شروع به کار بیست‌ونهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران آغاز به کار کرد و حالا مدتی است به صورت روتین ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه روزهای یکشنبه تا پنج‌شنبه روی

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

آنتن می‌رود. شبکه نسیم که بین مخاطبان با برنامه‌های مفرح و سرگرم‌کننده شناخته شده است حالا دست روی عنصر فرهنگی مهمی چون کتاب گذاشته و با برنامه «کتاب‌باز» می‌خواهد حس و حال خوب کتاب و کتابخوانی را با مخاطبانش به اشتراک بگذارد که به نوعی حرکتی مبتکرانه برای معرفی کتاب و میل به کتابخوانی در بین افراد است. اجرای این برنامه را امیرحسین صدیق بر عهده دارد.

۲. توجه به کتاب و کتابخوانی و برگزاری مسابقه کتابخوانی در برنامه پرطرفدار«خندوانه» نیز از جمله برنامه های مرتبط با کتاب در شبکه نسیم است.

lib2mag.ir

نویسنده: میلاد روشنی

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	میلاد روشنی
عنوان مقاله:	نگاهی مختصر به برنامه های کتاب، کتابخوانی، نشر و حوزه های مرتبط صدا و سیما در چند سال اخیر (بخش اول: تلویزیون)
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۲
شماره مجله(Issue):	۲
سال(Year):	۱۳۹۵
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/4390

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.